

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

OHAL Döneminde yaşanan iş kazaları ve iş cinayetlerini araştırmak işçilerin daha sağlıklı ve güvenli çalışma koşullarına kavuşmaları için çözüm yolları bulmak amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını teklif ve arz ederim.

Burcu ÇELİK
Muş Milletvekili

GEREKÇE

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) Meclisinin raporuna göre OHAL'in ilan edildiği 20 Temmuz 2016'dan gün bu yana binlerce işçi yaralandı, sakat kaldı ve en az 1963 işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi. Bu durum ne yazık ki OHAL döneminde çalışma koşullarında herhangi bir iyileştirmenin olmadığına aksine varolan kötü uygulamaların kalıcılaştığına işaret etmektedir.

Özellikle 2016 yılı şubat ayı ile başlayan ve OHAL sonrası devam eden süreçte iş cinayetlerinde büyük bir artışın meydana gelmiştir. Raporda belirtildiği gibi; tespit edilebilen iş cinayeti sayısı 1963'e ulaşmıştır. OHAL sonrası toplu iş cinayetlerinden ziyade tek tek gerçekleşen iş cinayetleri çoğalmış ve seri ve sürekli bir biçim almıştır. Bu durum işçilerin ülkemizde ve işyerlerinde söz ve karar süreçlerindeki dışlanmasının pekiştiğini de göstermektedir.

Rapora göre iş cinayetleri yaşanan iş kollarında ilk üç sırayı inşaat, tarım ve taşımacılık iş kolları almaktadır. Raporda, metal, madencilik ve enerji iş kollarındaki ölümlerin her geçen gün artış göstermesine de özellikle dikkat çekilmiştir.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) Meclisinin raporuna göre OHAL döneminde meydana gelen iş cinayetlerinin aylara göre dağılımı şu şekilde gerçekleşmiştir: Temmuz (2016) ayının son on gününde en az 63, Ağustos ayında en az 206, Eylül ayında en az 150, Ekim ayında en az 169, Kasım ayında en az 196, Aralık ayında en az 141, Ocak(2017) ayında en az 161, Şubat ayında en az 133, Mart ayında en az 152, Nisan ayında en az 151, Mayıs ayında en az 146, Haziran ayında en az 165, Temmuz (2017) ayının ilk yirmi gününde ise en az 130 işçi

yaşamını yitirdi. Yine OHAL dönemindeki iş cinayetlerinde; 14 yaş ve altı 15 ‘çocuk işçi’ , 15-17 yaş arası 36 çocuk-genç işçi yaşamını yitirdi.

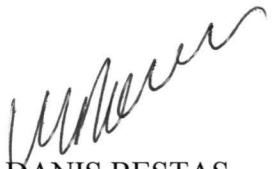
Raporda; 28-50 yaş grubundaki işçi ölümlerindeki kısmi artış özellikle vurgulanmaktadır. 28-50 yaş grubu örgütlülük, haklarını koruma gibi pratiklere diğer yaş gruplarına göre daha aşınadır. Bu yaş grubundaki iş cinayetlerinin oransal artışı OHAL’in işçi sınıfının ana gövdesine dönük uygulamaların arttığıнын somut bir göstergesidir. Yani OHAL döneminde daha örgütlü, kendini koruyabilen işçi sınıfına dönük doğrudan bir saldırı gerçekleştiği söylenilebilmektedir.

OHAL sürecinde kamu kurumları ve 50’den az işçisi olan az tehlikeli işyerlerinde iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi çalıştırma zorunluluğu 1 Temmuz 2020 tarihine ertelenmiştir. Yine endüstriyel kazalara dönük yönetmelikte bazı maddelerde değişikliğe gidildi ve bazı zorunluluklar 2019 yılına ertelendi. Mahkeme süreçlerine baktığımızda da iş cinayetleri sonrası adaletsizlik, cezasızlık halen sürmektedir. Davalarda asıl sorumlular mahkemeye çıkartılamadığı gibi tali sorumlular toplum vicdanında yara açacak şekilde; kısa süreli hapis cezalarına çarptırılmakta, bu cezalar para cezasına çevrilmekte ve 24 ay taksitlendirilmektedir.

OHAL sonrası 5 grevin milli güvenlik ve sağlık gerekçeleri ile yasaklanmıştır. Unutulmamalıdır ki yasaklanan sadece grev değil sendikal örgütlenme özgürlüğüdür. Oysa iş cinayetleri özellikle işçilerin söz ve karar haklarının sağlanması ile azaltılabilir. İşçilerin örgütlenmesi zaten Türkiye’de birçok şekilde engellenmeye çalışılırken bu durum OHAL’le birlikte iyice keyfileşmiştir. Yani hükümetin ifade ettiği ‘Halka ve işçilere OHAL yok’ söylemi sadece sözde kalmıştır. OHAL koşulları patronlar lehine ve işçiler aleyhine devam etmektedir.

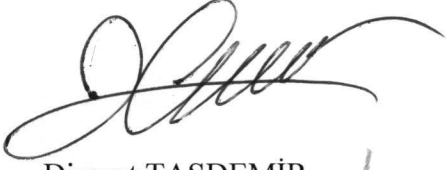
Her yıl binlerce yurttaş iş kazası diye adlandırılan iş cinayetlerinde hayatlarını kaybetmektedirler. Yine binlercesi de yaralanmakta ve sakat kalmaktadır. Bilinir ki iş kazaları gerekli önlemler alındığında önlenebilmektedir. OHAL Döneminde yaşanan iş kazaları ve iş cinayetlerini araştırmak işçilerin daha sağlıklı ve güvenli çalışma koşullarına kavuşmaları için çözüm yolları bulmak amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını teklif ve arz ederim.

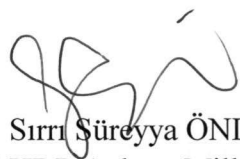

Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili 2

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili 3

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili 4

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili 5

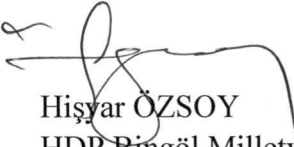

Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili 6

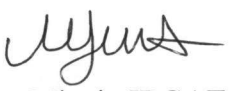

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili 7

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili 8

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili 9

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili 10

Hıyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili 11

Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili 12

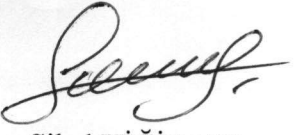

Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili 13

Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili 14

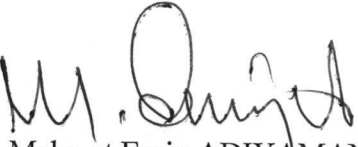

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili 15

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili